

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA

HUIJBERGSEWEG 140

TE HOOGERHEIDE

GEMEENTE WOENS DreCHT

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA

Huijbergseweg 140 te Hoogerheide in de gemeente Woensdrecht

Opdrachtgever	Mevr. M. van der Heijden-Leest Huijbergseweg 140 4631 SW Hoogerheide
Project	WDR.C5S.ECO1
Rapportnummer	10063431
Status	Eindrapportage
Datum	12 oktober 2010
Vestiging	Boxmeer
Opsteller	Ing. M. Koen
Paraaf	
Kwaliteitscontroleur	Ir. J. Mos
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus, die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en daarnaast de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Econsultancy accepteert derhalve op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
2.	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
2.1	Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
2.2	Ligging ten opzichte van beschermde gebieden	2
2.3	Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie	2
2.4	Te verwachten werkzaamheden en ingrepen	3
3.	ONDERZOEKSMETHODIEK	3
4.	TOEPASSING VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING	4
4.1	Flora- en faunawet	4
4.2	Algemene zorgplicht	5
4.3	Gebiedsbescherming	5
5.	ONDERZOEKSRESULTATEN	6
5.1	Vogels	6
5.2	Vleermuizen	6
5.3	Overige zoogdieren	7
5.4	Reptielen, amfibieën en vissen	7
5.5	Libellen en dagvlinders	7
5.6	Vaatplanten	8
6.	GEBIEDSBESCHERMING	8
7.	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	9

1. INLEIDING

Econsultancy heeft van mevrouw M. van der Heijden-Leest opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna aan de Huijbergseweg 140 te Hoogerheide in de gemeente Woensdrecht.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

De quickscan flora en fauna heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Flora- en faunawet een beschermde status hebben en of er sprake is van overtreding van de Flora- en faunawet bij uitvoering van de voorgenomen plannen. Daarnaast wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op gebieden die volgens overige natuurwetgeving zijn beschermd, of deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een bureauonderzoek en een veldbezoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

De quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en kan niet gezien worden als volwaardig ecologisch onderzoek. Er zijn in dit onderzoek geen uitgebreide inventarisaties uitgevoerd naar soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soort(groep) meest gunstige periode van het jaar.

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

Voor zover bij de opdrachtgever en de gemeente Woensdrecht (contactpersoon mevrouw S. Brooijmans) bekend, is er niet eerder ecologisch onderzoek in het kader van de Flora- en faunawet op de onderzoekslocatie uitgevoerd.

2. GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 2,5$ ha) is gelegen aan de Huijbergseweg 140, circa 2 km ten oosten van de kern van Hoogerheide in de gemeente Woensdrecht. De onderzoekslocatie is kadastraal bekend gemeente Woensdrecht, sectie D, nummers 3563, 3564 en 1721.

Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 49 G (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 083.160$, $Y = 382.160$. De onderzoekslocatie is gelegen in het kilometerhok 083/382.

De onderzoekslocatie betreft hoofdzakelijk een recent, ten gunste van de natuur, ingerichte landschapstuin. Daarnaast is er een woon- en werkgedeelte aanwezig dat is bebouwd met een woonhuis en bijhorende schuren. Het terrein direct om het woonhuis bestaat uit siertuin, gazon met recent aanplante hoogstamfruitbomen (toekomstige pluktuin) en parkeergelegenheid.

2.2 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden

Natura 2000

De landschapstuin van de onderzoekslocatie is gelegen binnen de grenzen van het Natura 2000-gebied Brabantse Wal. Het deelgebied van de Brabantse Wal waar de onderzoekslocatie deel van uitmaakt is het natuurgebied/landgoed Kortenhoef. Het overige deel van onderzoekslocatie (bebouwing, terras, pluktuin, etc.) is niet aangewezen als Natura 2000.

Ecologische Hoofdstructuur

Volgens de Verordening ruimte Noord-Brabant, fase 1 vastgesteld, Gedeputeerde Staten 9 maart 2010, is de landschapstuin van de onderzoekslocatie gelegen binnen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Volgens de beheertypekaart van de provincie Noord-Brabant heeft de landschapstuin het beheertype N11.01 droog schraalgrasland. Het overige deel van onderzoekslocatie (bebouwing, terras, pluktuin, etc.) is niet aangewezen als EHS.

Volgens het document van de Adviescommissie Toerisme & Recreatie dd. 11 januari 2010 (code: 2009921) is de landschapstuin aangewezen als GHS-Landbouw, subzone leefgebied kwetsbare soorten.

2.3 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie

De initiatiefnemer is voornemens een theetuin met klein terras en een pluktuin te realiseren.

Daarnaast heeft de initiatiefnemer bij de gemeente Woensdrecht aangegeven de volgende activiteiten te willen ontplooiën op de onderzoekslocatie:

- Openstellen van de landschapstuin en pluktuin voor workshops of algemeen publiek;
- Een deel van de bestaande schuur inrichten met een keuken en zitplaatsen, zodat koffie en gebak aan bezoekers of high-tea arrangementen kunnen worden aangeboden;
- Bed & Breakfast (4 slaapplekken);
- Verhuur van een beperkte conferentie- of vergaderruimte;
- Plaatsen van een overkapping buiten aan de schuur als terras;
- Verkoop van brocante spullen in de voormalige garage;
- * Kerstmarkt / winter-BBQ;
- * Organiseren van een fair met standplaatsen.

*De laatste twee activiteiten betreffen incidentele aangelegenheden waarvoor door de gemeente apart beleid wordt opgesteld. Mocht de initiatiefnemer in de toekomst een dergelijke activiteit willen ontplooiën, dan vraagt de gemeente Woensdrecht om op dat moment contact op te nemen met de gemeente om te onderzoeken of dit mogelijk is.

2.4 Te verwachten werkzaamheden en ingrepen

Ten behoeve van de voorgenomen plannen dient de huidige agrarische bestemming te worden gewijzigd in de bestemming recreatie. In dit kader is dan ook onderhavige quickscan uitgevoerd. Een quickscan toets de te verwachten werkzaamheden en ingrepen aan de Flora- en faunawet. In het kader van het project "Theetuin Kortenhoeff" hebben de meeste ingrepen en werkzaamheden ten behoeve van de voorgenomen plannen al plaats gevonden, waardoor deze niet meer getoetst kunnen worden in het kader van de Flora- en faunawet.

De resterende werkzaamheden en ingrepen hebben betrekking op het inrichten van het terras en de binnenruimtes. Alle interne verbouwingen die mogelijke verstoring ten aanzien van beschermde soorten hebben kunnen veroorzaken zijn in het verleden al uitgevoerd. Ook de gehele landschapsinrichting ten behoeve van de natuur heeft al plaatsgevonden. Op het buitenterrein vinden, met uitzondering van het plaatsen van stoelen en tafels, verder geen ingrepen meer plaats. Zover bekend wordt er geen permanente buitenverlichting geplaatst. De activiteiten zullen hoofdzakelijk bij daglicht plaatsvinden.

De voornaamste activiteiten die op het buitenterrein plaats zal vinden hebben betrekking op de aanwezigheid van kleine aantallen mensen die wandelen door de landschapstuin of fruit verzamelen in de pluktuin. Verder kunnen gasten een hapje en een drankje nuttigen op het terras. De bezoekers betreffen dagjesmensen die in de omgeving wandelen of fietsen, mensen die deelnemen aan workshops, mensen die komen vergaderen in de conferentie- of vergaderruimte en mensen die gebruik maken van de bed & breakfast. Om hoeveel mensen het in de toekomst per dag gaat is nog niet op papier door de initiatiefnemer uitgewerkt. Het zwaartepunt zal liggen in de weekenden. Wat de workshops inhouden en waar de mensen in de landschapstuin mogen lopen is vooralsnog niet bekend. Tevens is niet bekend in hoeverre de verkeerintensiteit ter plaatse toe zal nemen.

3. ONDERZOEKSMETHODIEK

Doordat alle ingrepen die mogelijk verstorend kunnen zijn ten aanzien van beschermde soorten is in overleg met mevrouw S. Brooijmans van de gemeente Woensdrecht besloten om een beknopte rapportage op te stellen waarin de in het kader van de Flora- en faunawet beschermde soortgroepen kort worden behandeld. Hierdoor is het literatuur onderzoek komen te vervallen. Het mogelijk voorkomen van beschermde soorten op en nabij de onderzoekslocatie is reeds bekend, aangezien de landschapstuin, in overleg met Staatsbosbeheer en het Brabants Landschap, dusdanig is ingericht dat in de omgeving aanwezige soorten hier gebruik van kunnen gaan maken.

Het veldbezoek is afgelegd op 3 augustus 2010. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie onderzocht op mogelijke knelpunten ten aanzien van de Flora- en faunawet. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

4. TOEPASSING VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING

Zorg voor alle inheemse planten- en diersoorten en voor de natuurlijke rijkdommen van gebieden wordt gegarandeerd door de naleving van de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur en milieu. De instrumenten die deze bescherming mogelijk maken, zijn op Europees niveau vertaald in Natura 2000. De Europese wetgeving ten aanzien van de soortbescherming is in Nederland vertaald in de Flora- en faunawet. De gebiedsbescherming is vastgelegd in de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998. Hiermee heeft Nederland de Europese wetgeving in de nationale wetgeving verankerd.

Door in de planfase van een (bouw)project of ruimtelijke ontwikkeling rekening te houden met het eventueel voorkomen van beschermde planten- en diersoorten kan effectief worden omgegaan met de aanwezigheid van een beschermde soort. Een dreigende overtreding van de Flora- en faunawet kan zo snel gesignaleerd en in veel situaties voorkomen worden. Vervolgens kan er accuraat actie ondernomen worden om zodoende de overlevingskansen en migratiemogelijkheden van een beschermde soort in het betreffende gebied geen blijvende schade toe te brengen.

Om alle gebieden met elkaar te verbinden en om uitwisseling en verspreiding van soorten mogelijk te maken, wordt er in Nederland gewerkt aan de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Verder worden diverse Rode lijsten van bedreigde soorten gehanteerd bij beoordelingen voor de aanwijzing van bescherming en compensatie.

In dit hoofdstuk wordt een korte toelichting gegeven ten aanzien van potentiële overtredingen van de Flora- en faunawet bij de meest voorkomende soorten en soortgroepen.

4.1 Flora- en faunawet

Voor de Flora- en faunawet geldt dat vaste rust- en verblijfplaatsen van bepaalde soorten zijn beschermd. De Flora- en faunawet maakt onderscheid in drie beschermingscategorieën. Iedere categorie heeft zijn eigen ontheffingsmogelijkheden en toetsingscriteria. Bij een quickscan flora en fauna wordt in beeld gebracht of er vaste rust- of verblijfplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingscategorieën. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstorend werkt. Broedvogels en vleermuizen zijn soortgroepen uit de strengste beschermingscategorie. Voor de overige soortgroepen is de beschermingsstatus sterk afhankelijk van de soort.

Broedvogels

Alle broedende inheemse vogels en hun nesten zijn wettelijk beschermd en vallen onder de strikt beschermde klasse (soorten tabel 3). De Flora- en faunawet regelt onder meer de bescherming van vogels in het broedseizoen: het verstoren van broedende vogels en jongen, of het vernielen van nesten en eieren is verboden. In de meeste gevallen is een overtreding gemakkelijk te voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of de broedgelegenheid buiten het broedseizoen te verwijderen.

Nesten van huismus, steenuil, sperwer, ransuil, boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, ooievaar, oehoe, roek, slechtvalk, wespandief en zwarte wouw zijn het gehele jaar beschermd. Het betreffen soorten uit de beschermingscategorieën 1 t/m 4 van de aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen (bron: Dienst Regelingen, 25 augustus 2009). De nestplaats, bomengroep of boomholte van een deel van deze soorten worden ook buiten het broedseizoen gebruikt. Een ander deel van deze soorten maken enkel gebruik van door andere vogelsoorten gemaakte nestgelegenheden, of maken ieder jaar gebruik van hetzelfde nest (of dezelfde nestlocatie).

Daarnaast is er een aantal soorten waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn, ondanks dat de soort ieder jaar op dezelfde plek terugkeert om te broeden (beschermingscategorie 5). Van deze soorten wordt verondersteld dat ze over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Voorbeelden hiervan zijn spechtensoorten, huiszwaluw, boerenzwaluw, ekster, bosuil, torenvalk en holenbroeders als boomkruiper, koolmees en bonte vliegenvanger.

Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten zowel binnen de Flora- en faunawet als binnen de Natuurbeschermingswet een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen de zomer- en winterverblijfplaatsen maar ook de verbindingen hertussen (vliegroutes) en de foerageergebieden bescherming genieten.

Vleermuizen zijn streng beschermd omdat dat ze erg kwetsbaar zijn. De afgelopen vijftig jaar zijn sommige soorten erg zeldzaam geworden of geheel verdwenen. Wanneer overwinterende dieren worden verstoord, is de kans groot dat ze sterven omdat ze dan teveel van hun vetreserve gebruiken. Maar al te vaak worden bomen gekapt en oude gebouwen gerenoveerd of gesloopt. Als zich hierin een vleermuiskolonie bevindt, heeft dat grote gevolgen voor de vleermuisstand in de wijde omgeving. Omdat ze meestal maar één jong per jaar krijgen, kan herstel erg lang duren. Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn dus afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Daarnaast hebben ingrepen in het landschap ook negatieve gevolgen doordat foerageergebieden en vliegroutes, waar vleermuizen jaren achtereen gebruik van maken, verdwijnen. De impact die een ingreep kan hebben verschilt sterk per situatie en per soort waardoor meestal gedetailleerde gegevens nodig zijn om een passend advies te geven.

4.2 Algemene zorgplicht

De zorgplicht houdt in dat een ieder die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen nadelige gevolgen voor de fauna kunnen ontstaan, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten of maatregelen te nemen om de nadelige gevolgen te voorkomen. Zo kan er bijvoorbeeld rekening worden gehouden met amfibieën en kleine zoogdieren worden wanneer materialen en houtstapels, waaronder de dieren verblijven, worden verwijderd. Indien er aanleiding is maatregelen te nemen ten aanzien van de zorgplicht, zal dat voor de betreffende soortgroep worden aangegeven.

4.3 Gebiedsbescherming

De quickscan flora en fauna toetst voornamelijk aan de Flora- en faunawet. Indien een plangebied in of nabij een gebied is gelegen dat tot de EHS behoort of onder de Natuurbeschermingswet valt, dient te worden bepaald of er een effect valt te verwachten. Bij een toetsing aan de Natuurbeschermingswet spelen vaak andere facetten mee, zoals de aanwezige doelsoorten en kernwaarden van het betreffende beschermde gebied.

5. ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Vogels

Binnen de onderzoekslocatie kunnen diverse vogelsoorten broedgelegenheid vinden in struiken, bomen en bebouwing. De initiatiefnemer heeft binnen het terrein diverse nestkasten geplaatst, waaronder een steenuilennestkast. Daarnaast wil de initiatiefnemer in de toekomst nog meer nestkasten ophangen voor onder andere kerkuil.

De resterende ingrepen en toekomstige activiteiten hebben geen negatieve gevolgen voor nestlocaties van, zowel niet als wel jaarrond beschermde vogelsoorten. In hoeverre hier in het verleden mogelijk verstoring en overtreding heeft plaatsgevonden is niet met terugwerkende kracht te beoordelen.

Ondanks dat er geen potentiële nestlocaties zullen verdwijnen dient gedurende het broedseizoen tijdens activiteiten en reguliere onderhoudswerkzaamheden echter wel rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van broedgevallen. In de Flora- en faunawet wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van de ingreep of activiteit.

5.2 Vleermuizen

De bebouwing op de onderzoekslocatie is in principe geschikt als verblijfplaats voor bepaalde soorten vleermuizen. Hierbij valt met name te denken aan soorten als gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis. Aangezien er geen verbouwingen meer plaats gaan vinden die van invloed kunnen zijn op de geschiktheid van de bebouwing is een mogelijke overtreding van de Flora- en faunawet ten aanzien van het verstoren van een vaste rust- en verblijfplaats van vleermuizen niet aan de orde. In hoeverre hier in het verleden mogelijk verstoring en overtreding heeft plaatsgevonden is niet met terugwerkende kracht te beoordelen.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Het is door de aard van de plannen uit te sluiten dat er in de omgeving van de onderzoekslocatie potentiële verblijfplaatsen aanwezig zijn die negatieve invloed kunnen ondervinden van de voorgenoemde plannen.

Foeragerende vleermuizen

De onderzoekslocatie kan, gelet op het aanwezige heringerichte habitat, gebruikt worden door vleermuissoorten als gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis om te foerageren. Door de recente herinrichting van de onderzoekslocatie is het buitenterrein naar verwachting aantrekkelijker geworden als foerageerhabitat voor vleermuizen.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Doordat dergelijke lijnvormige elementen ontbreken, zijn er op de onderzoekslocatie geen potentiële vliegroutes of een onderdeel hiervan aanwezig.

5.3 Overige zoogdieren

De recent heringerichte onderzoekslocatie vormt geschikt (foerageer)habitat voor verscheidene grondgebonden zoogdieren. Hierbij valt met name te denken aan algemene soorten als konijn, egel, mol, ree en vos. Aangezien er geen ingrepen meer plaatsvinden met betrekking tot het buitenterrein is verstoring en eventueel overtreding ten aanzien van grondgebonden zoogdieren niet te verwachten. Doordat het terrein recentelijk is ingericht, is het uitgesloten dat er soorten aanwezig zijn die het terrein in de huidige situatie al jaren gebruiken als vaste rust- en verblijfplaats of foerageergebied.

Daarnaast zijn er tijdens het veldbezoek geen sporen aangetroffen van streng beschermde soorten als das. In hoeverre het buitenterrein voor de herinrichting een functie heeft gehad voor beschermde soorten en of hier sprake is geweest van verstoring en eventueel overtreding is niet met terugwerkende kracht te beoordelen. Echter mag er van uit worden gegaan dat betrokken partijen als Staatsbosbeheer en Brabants Landschap hebben nagetrokken dat de herinrichting geen nadelige effecten hebben gehad ten aanzien van beschermde grondgebonden zoogdieren. Door de herinrichting zal het terrein naar verwachting juist aantrekkelijker zijn geworden voor beschermde soorten.

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

De onderzoekslocatie is in de huidige situatie naar verwachting meer geschikt voor reptielen als voorheen. Het is mogelijk dat soorten als levendbarende hagedis en hazelworm op de locatie voor kunnen gaan komen. Aangezien het gebied slechts door kleine aantallen wandelaars betreden zal worden, zal er naar verwachting geen sprake zijn van verstoring en overtreding ten aanzien van eventueel in de toekomst aanwezige reptielen. Wel dient door wandelaars rekening te worden gehouden met eventueel zonnende dieren. Een informatie bordje bij de ingang van de landschapstuin kan hier in de toekomst zorg voor dragen.

Door de aanleg van poelen op de onderzoekslocatie zijn er voortplantingsmogelijkheden ontstaan voor diverse soorten amfibieën. Ook minder algemene soorten kunnen hier baat bij hebben. Ook als landhabitat is het nieuwe onderzoekslocatie geschikt. Aangezien er voorheen geen water aanwezig was, is de onderzoekslocatie aantrekkelijker geworden voor amfibieën. Aangezien er verder geen ingrepen plaatsvinden ten aanzien van het nieuwe water, zijn verstoring en overtreding ten aanzien van beschermde amfibieën niet te verwachten.

Aangezien de herinrichting recentelijk heeft plaatsgevonden, zijn er vooralsnog geen vissen te verwachten in de recent aangelegde poelen, mits hier geen vis door mensen is of wordt uitgezet. Het uitzetten van vis kan nadelige gevolgen hebben ten aanzien van de voortplanting van amfibieën.

5.5 Libellen en dagvlinders

Voor libellen geldt dat aanwezigheid van water nodig is ter voortplanting. Door de komst van poelen zijn bepaalde soorten libellen en juffers, naar verwachting met name algemene soorten, in staat zich op de onderzoekslocatie te vestigen.

Beschermde dagvlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat met waard- en nectarplanten. Het is mogelijk dat er in de toekomst, wanneer het terrein zich meer ontwikkeld heeft, er voldoende waardplanten- en nectarplanten aanwezig, waar beschermde dagvlindersoorten zich op voort kunnen planten. Verder zal het gebied naar verwachting voortplantingsmogelijkheden gaan bieden aan diverse algemene dagvlindersoorten.

Aangezien alle ingrepen met betrekking tot de landschapstuin al hebben plaatsgevonden is het uit te sluiten dat er sprake zal van verstoring en overtreding ten aanzien van beschermde libellen en dagvlinders.

5.6 Vaatplanten

De aanwezigheid van water, de zuurgraad van de bodem, de beschikbare hoeveelheid voedingsstoffen, de hoeveelheid zonlicht en de antropogene beïnvloeding bepalen in hoeverre een groeiplaats voor een bepaalde plant geschikt is. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Het is niet uit te sluiten dat er in de toekomst beschermde planten binnen de onderzoekslocatie, met name in de landschapstuin, zich zullen vestigen.

Aangezien er geen ingrepen binnen de landschapstuin plaats zullen vinden, is verstoring en overtrekking ten aanzien van eventueel in de toekomst aanwezige beschermde planten niet aan de orde. Wel dienen wandelaars op te hoogte worden gebracht dat ze niet geen planten mogen plukken. Zo wordt grotendeels voorkomen dat bezoekers (onbedoeld) beschermde planten aantasten.

6. GEBIEDSBESCHERMING

De quickscan flora en fauna toetst voornamelijk aan de Flora- en faunawet. Indien een plangebied in of nabij een gebied is gelegen dat tot de EHS behoort of onder de Natuurbeschermingswet valt, dient te worden bepaald of er een effect valt te verwachten. Bij een toetsing aan de Natuurbeschermingswet spelen vaak andere facetten mee, zoals de aanwezige doelsoorten en kernwaarden van het betreffende beschermde gebied.

Natura 2000

De recent heringerichte landschapstuin van de onderzoekslocatie ligt binnen het Natura 2000-gebied de Brabantse Wal. Vastgesteld zal moeten worden of er op grond van objectieve gegevens kan worden uitgesloten dat het plan (het openstellen van de landschapstuin en de overige voorgenomen activiteiten o.a. workshops, bed & breakfast, kleine horecagelegenheid, vergaderingen en conferenties), afzonderlijk of in combinatie met andere plannen, significante gevolgen kan hebben voor het aangewezen gebied. Significante gevolgen bij Natura 2000-gebieden zijn gevolgen die in strijd zijn met de instandhoudingsdoelen van het gebied.

Voor een dergelijk onderzoek kan in eerste instantie worden volstaan met een zogenaamde "oriënterende fase". Uit een dergelijk vooronderzoek zal moeten blijken welke van de onderstaande situaties aan de orde zijn:

1. Er is zeker geen negatief effect. Dit betekent dat er geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig is.
2. Er is wel een mogelijk negatief effect, maar dit is zeker geen significant negatief effect. Dit betekent dat vergunningverlening aan de orde is. Omdat het effect zeker niet significant is, volstaat daarvoor de zogenoemde verslechterings- en verstoringstoets.
3. Er is een kans op een significant negatief effect. Dit betekent dat vergunningverlening aan de orde is. Omdat er een kans op een significant negatief effect bestaat, is een passende beoordeling vereist.

Ecologische Hoofdstructuur

Ten aanzien van de EHS/GHS geldt dat in dergelijke gebieden moeten volgens het streekplan landbouw, recreatie en andere activiteiten worden uitgeoefend met respect voor de bestaansvoorwaarden voor kwetsbare dieren en planten, zoals (onder meer) rust en beslotenheid. Initiatiefnemers van ingrepen binnen de EHS dienen de effecten van de ingreep op kernkwaliteiten en omgevingscondities te onderzoeken. De omgevingscondities zullen door het openstellen van de landschapstuin ten opzichte van de oorspronkelijk situatie naar verwachting niet dusdanig veranderen dat de functie als EHS/GHS verloren zal gaan. Voor de EHS geldt geen externe werking. Aangezien de overige activiteiten niet binnen de grenzen van de EHS plaatsvinden is aantasting niet aan de orde.

7. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van mevrouw. M. van der Heijden-Leest een quickscan flora en fauna uitgevoerd aan de Huijbergseweg 140 te Hoogerheide in de gemeente Woensdrecht.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

Voorgenomen ingreep:

In het kader van het project "Theetuin Kortenhoeff" hebben de meeste ingrepen en werkzaamheden ten behoeve van de voorgenomen plannen al plaats gevonden, waardoor deze niet meer getoetst kunnen worden in het kader van de Flora- en faunawet. De resterende werkzaamheden en ingrepen hebben slechts betrekking op het inrichten van het terras en de binnenruimtes. Op het buitenterrein vinden, met uitzondering van het plaatsen van stoeltjes en tafeltjes, verder geen ingrepen meer plaats. De voornaamste activiteiten die op het buitenterrein plaats zal vinden hebben betrekking op de aanwezigheid van kleine aantallen mensen die wandelen door de landschapstuin of fruit verzamelen in de pluktuin. Verder kunnen gasten een hapje en een drankje nuttigen op het terras.

Waarnemingen en te verwachten soorten:

Binnen de huidige onderzoekslocatie kunnen, met name in de toekomst, diverse soorten uit alle soortgroepen worden aangetroffen. Doordat alle interne verbouwingen en overige ingrepen die mogelijke verstoring ten aanzien van beschermde soorten hebben veroorzaakt al zijn uitgevoerd, kan niet meer worden beoordeeld of er ten aanzien van alle plannen mogelijk overtredingen van de Flora- en faunawet zijn te verwachten. In de toekomst dient een dergelijke quickscan te worden uitgevoerd alvorens er überhaupt ingrepen binnen een plangebied hebben plaatsgevonden.

Maatregelen ter voorkoming van overtredingen van de Flora- en faunawet:

Ondanks dat er geen potentiële nestlocaties zullen verdwijnen dient gedurende het broedseizoen tijdens activiteiten en reguliere onderhoudswerkzaamheden echter wel rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van broedgevallen.

Een informatiebordje bij de ingang van de landschapstuin kan er in de toekomst voor zorgen dat wandelaars op de hoogte zijn van eventueel aanwezige soorten en dat oplettendheid geboden is bij het wandelen door de landschapstuin. Tevens kunnen wandelaars op de hoogte worden gesteld dat er geen bloemen of planten mogen worden geplukt.

In het kader van de algemene zorgplicht is een ieder die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn of haar handelen nadelige gevolgen voor de fauna kunnen ontstaan, verplicht dergelijk handelen achterwege te laten of maatregelen te nemen om de nadelige gevolgen te voorkomen. Dit geldt zowel voor de initiatiefnemer als toekomstige klanten, bezoekers en gasten.

Gebiedsbescherming:

De landschapstuin is gelegen binnen het Natura 2000-gebied de Brabantse Wal. Vastgesteld zal moeten worden of er op grond van objectieve gegevens kan worden uitgesloten dat het plan, afzonderlijk of in combinatie met andere plannen, significante gevolgen kan hebben voor de aangewezen gebieden. Voor een dergelijk onderzoek kan in eerste instantie worden volstaan met een zogenaamde "oriënterende fase".

De omgevingscondities zullen door het openstellen van de landschapstuin ten opzichte van de oorspronkelijk situatie naar verwachting niet dusdanig veranderen dat de functie als EHS/GHS verloren zal gaan. Voor de EHS geldt geen externe werking. Aangezien de overige activiteiten niet binnen de grenzen van de EHS plaatsvinden is aantasting niet aan de orde.

Noodzaak tot nader onderzoek:

Nader onderzoek naar het voorkomen van verschillende soortgroepen wordt niet noodzakelijk geacht. De provincie Noord-Brabant zal moeten aangegeven of in onderhavig geval vergunningverlening ten aanzien van de Natuurbeschermingswet aan de orde is. Mogelijk zal een passende beoordeling moeten worden uitgevoerd.

Noodzaak aanvraag ontheffing Flora- en faunawet artikel 75c:

Ontheffingsaanvraag voor overtreding van verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet ten aanzien van het verstoren van vaste rust- en verblijfplaatsen is niet aan de orde.

Tabel II geeft een samenvatting van de te verwachten verstoring en de te nemen vervolgstappen.

Tabel II. Overzicht te verwachten verstoring en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffingsaanvraag (*)	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	algemeen	nee	nee	nee	tijdens activiteiten gedurende het broedseizoen rekening houden met eventueel aanwezige broedgevallen
	jaarrond beschermd	nee	nee	nee	
Vleermuizen	verblijfplaatsen	nee	nee	nee	-
	foerageergebied	nee	nee	nee	-
	vliegroutes	nee	nee	nee	-
Grondgebonden zoogdieren		nee	nee	nee	-
Reptielen		nee	nee	nee	wandelaars attenderen op eventueel zonnende dieren
Amfibieën		nee	nee	nee	-
Vissen		nee	nee	nee	-
Libellen		nee	nee	nee	-
Dagvlinders		nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	wandelaars er op wijzen geen planten te plukken
Natura 2000		mogelijk	ja	n.v.t. ¹	¹ afhankelijk van een oriënterende fase is vergunningverlening mogelijk aan de orde
EHS/GHS		nee	nee	n.v.t.	

* Ontheffingen van verbodsbepalingen ten aanzien van vleermuizen of broedvogels worden alleen nog verleend op basis van een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn of Vogelrichtlijn. Ruimtelijke ontwikkeling valt niet onder een dergelijk belang. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats behouden moeten blijven. De maatregelen, vastgelegd in een activiteitenplan kunnen vooraf door Dienst Regelingen ter goedkeuring worden voorgelegd, middels een ontheffingsaanvraag.